

Mula Tahanan Patungo sa Kinabukasan: Ang Papel ng Pamilya sa Pagpapanatili ng Wikang Katutubo

Lorena B. Tiana

*Zamboanga Peninsula Polytechnic State University,
R.T. Lim Boulevard, Baliwasan Zamboanga City 7000
Corresponding email: lorenabawi344@gmail.com*

Bago matutong bumasa ang isang bata, natututo muna siyang makinig. Bago siya makapagsulat ng unang salita sa papel, naririnig na niya ang mga salitang ginagamit ng kaniyang pamilya. Sa tahanan unang natututuhan ng isang bata kung paano bumati, tumawag sa mga kamag-anak, magkuwento, magtanong, at makipagkapwa. Dahil dito, ang pamilya ay may mahalagang papel sa pagpapanatili ng wikang katutubo.

Ang isang wika ay hindi nabubuhay dahil lamang mayroon itong diksyunaryo o dokumentasyon. Nabubuhay ito kapag ginagamit sa tunay na buhay. Sa tahanan, ang wika ay naipapasa nang natural sa pamamagitan ng pang-araw-araw na pakikipag-usap. Ang simpleng tanungan ng magulang at anak, kuwento ng lolo at lola, o usapan habang kumakain ay maaaring maging bahagi ng intergenerational transmission.

Tinatawag itong family language policy. Ayon kina King, Fogle, at Logan-Terry (2008), ang family language policy ay tumutukoy sa mga paniniwala, pamamahala, at aktuwal na gawi tungkol sa paggamit ng wika sa loob ng pamilya. Mahalaga ito sapagkat ang mga desisyong ginagawa sa tahanan ay maaaring makaapekto sa pagpapatuloy o paghina ng minority at heritage languages. (compass.onlinelibrary.wiley.com)

Gayunpaman, hindi madaling mapanatili ang isang katutubong wika sa isang lipunang maraming dominanteng wika. Sa Pilipinas, may mga pamilyang gumagamit ng katutubong wika sa tahanan ngunit Filipino o English sa paaralan at iba pang institusyon. May mga magulang ding naniniwalang mas makatutulong sa kinabukasan ng kanilang anak ang paggamit ng English. Ayon kay Bernardo (2004), ang mataas na katayuan ng English sa Philippine education ay may mahabang kasaysayang nakaugat sa kolonyal na sistema. Ang ganitong kalagayan ay maaaring makaapekto sa mga desisyon tungkol sa wikang gagamitin sa tahanan.

Hindi naman kailangang maging pagpili lamang sa pagitan ng katutubong wika at English o Filipino. Maaaring maging multilingual ang isang pamilya. Ang isang bata ay maaaring gumamit ng katutubong wika kasama ang mga nakatatanda, Filipino sa pakikipagkapwa, at English sa ilang akademiko o propesyonal na sitwasyon. Ang pagkakaroon ng maraming wika ay maaaring maging dagdag na linguistic resource sa halip na maging hadlang.

Mahalaga ang ganitong pananaw dahil ang wika ay konektado rin sa identidad. Ipinakita nina Bucholtz at Hall (2005) na ang identity ay patuloy na nabubuo sa social interaction at linguistic practices. Ang wikang ginagamit sa tahanan ay maaaring maging mahalagang bahagi ng kung paano nauunawaan ng isang bata ang kaniyang pinagmulan at pagiging bahagi ng isang komunidad.

Mayroon ding papel ang kabataan sa prosesong ito. Hindi dapat isipin na ang pagpapanatili ng wika ay responsibilidad lamang ng matatanda. Ang kabataan ay maaaring maging aktibong tagapaglikha ng bagong espasyo para sa kanilang katutubong wika. Maaari nilang gamitin ito sa musika, spoken poetry, videos, podcasts, digital storytelling, at social media.

Sa katinayan, maaaring makatulong ang teknolohiya sa language maintenance. Ipinakita ni Meighan (2023) na maaaring gamitin ang teknolohiya sa community-based Indigenous language planning at revitalization. Ang digital tools ay maaaring magbigay ng bagong paraan upang matutuhan, gamitin, at maipasa ang isang wika sa mga susunod na henerasyon. (link.springer.com)

Ngunit hindi dapat isipin na teknolohiya lamang ang solusyon. Ang pinakamahalagang elemento ay patuloy na paggamit. Ang isang digital dictionary ay walang saysay kung walang taong gumagamit ng mga salitang nakapaloob dito. Ang isang recording ng kuwento ng lolo ay mahalaga, ngunit mas magiging buhay ang kuwento kung patuloy itong ikukuwento at mauunawaan ng mga apo.

Ipinakita rin nina Hollebeke et al. (2023) na may kaugnayan ang family language policy sa mga pagsisikap ng mga magulang na mapanatili ang heritage language. Ipinapakita nito na ang language maintenance ay nangangailangan ng aktuwal at tuloy-tuloy na practices sa loob ng pamilya. (journals.sagepub.com)

Kaya maaaring magsimula sa maliliit na bagay ang pagpapanatili ng wikang katutubo. Maaaring maglaan ang pamilya ng oras upang gamitin ang sariling wika sa bahay. Maaaring hikayatin ang mga bata na makipag-usap sa kanilang mga lolo at lola. Maaaring isulat o i-record ang mga kuwento at salitang ginagamit ng matatanda. At higit sa lahat, maaaring ipakita sa mga bata na ang kanilang wika ay hindi dapat ikahiya.

Sa huli, ang kinabukasan ng isang wika ay maaaring magsimula sa isang ordinaryong tahanan. Sa bawat salitang binibigkas ng magulang, bawat kuwentong naririnig ng bata, at bawat tugon na ginagamit niya sa sariling wika, may isang pamana na naipapasa.

Ang pamilya ang unang tahanan ng wika at maaaring maging unang tagapagtanggol nito. Kung nais nating makarinig ng mga wikang katutubo sa hinaharap, kailangan nating tiyaking ginagamit ang mga ito ngayon. Sapagkat ang wikang minana natin ay hindi lamang para alalahanin—ito ay para mabuhay, gamitin, at ipasa.

References

- King, K. A., Fogle, L., & Logan-Terry, A. (2008). Family language policy. *Language and Linguistics Compass*, 2(5), 907–922. <https://doi.org/10.1111/j.1749-818X.2008.00076.x>
- Bernardo, A. I. (2004). McKinley's questionable bequest: Over 100 years of English in Philippine education. *World Englishes*, 23(1), 17–31. <https://doi.org/10.1111/j.1467-971X.2004.00332.x>
- Bucholtz, M., & Hall, K. (2005). Identity and interaction: A sociocultural linguistic approach. *Discourse Studies*, 7(4–5), 585–614. <https://doi.org/10.1177/1461445605054407>
- Meighan, P. J. (2023). “What is language for us?”: Community-based Anishinaabemowin language planning using TEK-nology. *Language Policy*, 22, 223–253. <https://doi.org/10.1007/s10993-023-09656-5>
- Hollebeke, I., Dekeyser, G. N. M., Caira, T., Agirdag, O., & Struys, E. (2023). Cherishing the heritage language: Predictors of parental heritage language maintenance efforts. *International Journal of Bilingualism*, 27(6), 925–941. <https://doi.org/10.1177/13670069221132630>

DETALYE NG ARTIKULO

T-0000016; Natanggap: Mayo 24, 2026; Tinanggap: Mayo 26, 2026; Nailathala: Mayo 28, 2026

SIPI:

Tiana, Lorena B. (2026). *Mula Tahanan Patungo sa Kinabukasan: Ang Papel ng Pamilya sa Pagpapanatili ng Wikang Katutubo*. Talas: Mga Balita, Tampok, at Sanaysay. DOI: 10.64591/978fpt09

KARAPATANG-AUTOR

© 2026 ng may-akda. Ang Talas: Mga Balita, Tampok, at Sanaysay ay inilalathala ng Harness Mind Publishing. Ito ay isang Open Access na artikulo na ipinamamahagi sa ilalim ng mga tuntunin ng Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), na nagpapahintulot sa muling pamamahagi at pagpaparami sa anumang anyo o midya, basta't kinikilala ang orihinal na akda.

